

z dnia 24 stycznia 2006

Protest związków zawodowych służb mundurowych

Z inicjatywy Zarządu Głównego NSZZ Policjantów w dniu 6 stycznia br., pod przewodnictwem Antoniego Dudy, odbyło się pierwsze robocze spotkanie członków prezydiów zarządów głównych związków zawodowych służb mundurowych. Jego tematem były propozycje zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw.

Projekt ten, a raczej jedną z jego 3 wersji, opracowaną i przepisaną wyjątkowo niechlujnie, przekazano (za pismem dyrektorów biur) do bardzo szybkiego zaopiniowania (do ZG NSZZ Policjantów dokument trafił 28 grudnia 2005 r., a zażądano opinii „w nieprzekraczalnym terminie do dnia 2 stycznia 2006 r.”). By było jeszcze weselej właśnie 28 grudnia pojawiła się trzecia (na razie chyba ostatnia) wersja tego projektu, zawierająca bardzo istotne zmiany. W Internecie krążą też 3, znacznie różniące się wersje projektu zmiany ustawy o Policji.

Niewinna z pozoru nazwa: „projekt ustawy o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw” (zapewne nie bez powodu wybrano „do testowania” najmniejszą liczebnie formację mundurową, w której działają związki zawodowe) oznacza w praktyce rewolucję w ustawie emerytalnej służb mundurowych z 18 lutego 1994 r., obejmującej nie tylko funkcjonariuszy SG i członków ich rodzin, lecz również policjantów, funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej.

Projektuje się bowiem odebranie mundurowych uprawnień emerytalnych funkcjonariuszom wszystkich wymienionych powyżej służb, jeśli zostaną oni skazani prawomocnym orzeczeniem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe umyślne popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej (ten zawężający zapis znalazł się dopiero w trzeciej wersji projektu - MT) albo za przestępstwo określone w art. 258 Kodeksu karnego (udział w zorganizowanej grupie lub związku przestępczym - MT) lub wobec którego orzeczono prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, które zostało popełnione przed zwolnieniem ze służby. To samo dotyczyć ma również emerytów, którzy zostaną skazani za wymienione przestępstwa popełnione przed zwolnieniem ze służby.

Osoby prawomocnie skazane za przestępstwa korupcyjne, udział w zorganizowanej przestępczości lub pozbawione praw publicznych, a także ich rodziny, mają być także usunięte z mieszkań służbowych, a nabędą prawo do emerytury z systemu powszechnego dopiero po spełnieniu warunków określonych w ustawie z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, m.in. po ukończeniu 65 roku życia - mężczyźni lub 60 - kobiety.

Na uwagę zasługuje, że równoległe do podjęcia prac nad nowymi regulacjami, które są odzwierciedleniem na wyborcze hasła Prawa i Sprawiedliwości oraz rządowy Program „Solidarne Państwo”. Rozpoczęto, zmasowaną kampanię medialną zmierzającą do przekonania społeczeństwa, że w Policji i innych służbach mundurowych istnieje wyjątkowa wprost podatność na korupcję i inne formy przestępczości. W kampanii tej wykorzystuje się pojedyncze przypadki przestępstw, wykrytych zresztą z reguły przez wewnętrzne

struktury policyjne (ich zapowiadany rozrost w samej tylko Policji oznaczać będzie, że jeden funkcjonariusz Biura Spraw Wewnętrznych (policji w policji) przypadnie na...140 policjantów, gdy jeden dzielnicowy obsługuje 4-6 tys. mieszkańców). Nie podaje się natomiast żadnych wiarygodnych danych o faktycznej skali przestępczości korupcyjnej w służbach mundurowych. Sugeruje się także, że decyzje o zmianach przepisów już zapadły. Po raz pierwszy w historii Policji i innych służb mundurowych kierownictwo polityczne resortu SWiA i kierownictwa służbowe poszczególnych formacji świadomie i z rozmysłem podważają więc społeczne zaufanie do własnych instytucji i zatrudnionych w nich funkcjonariuszy.

Innym pomysłem, dotyczącym na razie tylko funkcjonariuszy Straży Granicznej i Policji (w projektowanych zmianach ustaw) jest obniżenie uposażenia za okres niezdolności do służby z powodu choroby do 80 proc. Co prawda ma ono nie obejmować okresu hospitalizacji, wypadków w służbie i choroby w czasie ciąży, ale pociąga za sobą dodatkowy skutek w postaci obniżenia świadczenia emerytalnego. Rzecz charakterystyczna, że tego rodzaju rygorystyczne przepisy nie znalazły się w projektach tworzonego obecnie elitarnego Centralnego Urzędu Antykorupcyjnego.

W ożywionej dyskusji, w której wystąpili: Antoni Duda (NSZZP), Jacek Zakrzewski (NSZZ FSG), Andrzej Szary (NSZZP), Jan Stec (NSZZ FiPW), Katarzyna Gnyp (NSZZP), Jan Gaładyk (pełnomocnik komendanta głównego Policji ds. związków zawodowych) i inni, wyrażono oburzenie i stanowczy sprzeciw wobec projektowanych zmian, podkreślając zwłaszcza niechlujstwo i pośpiech legislacyjny, który zaognił atmosferę, gdyż np. w pierwszych wersjach projektu zmiany ustawy o SG oraz niektórych innych ustaw interpretacja szła w kierunku pozbawienia praw emerytalnych wszystkich osób, które przekroczą uprawnienia lub nie dopełnią obowiązku, a dokumenty przekazane do opiniowania roily się od błędów nie tylko literowych.

Stojąc na stanowisku, że związki zawodowe służb mundurowych popierają w pełni potrzebę walki z korupcją i nieuzasadnioną absencją chorobową, uczestnicy spotkania nie zgadzają się jednak z drastycznymi i nieprzemyślanymi propozycjami naruszającymi prawa nabyte funkcjonariuszy i skutkującymi obciążeniami dla ich rodzin. Postanowili jednomyślnie skierować pismo do premiera Kazimierza Marcinkiewicza z prośbą o potwierdzenie, czy projektowane zmiany są przedłożeniem rządowym i - jeśli tak - skierowanie dokumentów do zaopiniowania zgodnie z procedurą i terminami zawartymi w przepisach ustawy o związkach zawodowych. Kolejnym pismem - do rzecznika praw obywatelskich - jest prośba o zbadanie sprawy zgodnie z przysługującymi mu kompetencjami i zajęcie stanowiska.

Obydwa dokumenty podpisali w imieniu swoich organizacji związkowych przewodniczący: ZG NSZZ Policjantów Antoni Duda, KKW NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej Jacek Zakrzewski, ZK Związku Zawodowego Strażaków „Florian” Wiesław Puchalski, ZG NSZZ Pracowników Pożarnictwa Krzysztof Hetman i wiceprzewodniczący ZG NSZZ Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa Jan Stec.

Widząc pilną potrzebę przeciwstawienia się zainicjowanej przez stronę służbową zmasowanej kampanii medialnej, zaplanowano również wspólną konferencję prasową, a także konferencje na szczeblu instancji terenowych.